

SLOVENE

Cene inseratov:
 Razstojna petlina vrsta matični
 oglasi po 4 — in 6 —,
 veliki oglasi in 45 cm vi-
 šine po 8 —, posilna tla-
 po 12 —.
 Pri večjem naročilu popust.
 Izdaja vsak dan izvenredno
 ponedeljke in dneve po praz-
 niku ob 3. uri zjutraj.
 Mesecna priloga, št. 26. 1932.
 Poštmina plačana v gotovini.

Političen list za slovenski narod.

Uprava iz v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštnih hran, ljubljanske št. 550 in saročnine in št. 148 za plačilo, zagreb 19. III. 1991, 7583, pralke in dnevi 24. /97

Fiskalisti!

nili, da bodo radikalci glasovali proti zakonu o ureditvi trgovskih plačil v inozemstvu, se naprosili ministrskega predsednika Pašiča, naj o tem sklepu obvesti demokratski klub, da bi potem oba kluba skupno nastopila v tem zmislu, da se ta zakonski predlog umakne.

ZANELLA ZAPUSTIL REKO. — FAŠISTI PREVZELI VLADO. — SUŠAK V NEVARNOSTI

vlada, varnostno stražo na mejah da vrše italijanski karabinjerji in da je javno varnost v mestu prevzel neki Cral (sin Slovencea Kralja, ki ima tobakarno pod reško Čitalnico). Tretji proglas je naslovljen na narod in v njem pravijo fašisti, da vztrajajo na stališču, izraženem v proglasu dne 30. oktobra 1918, po katerem anektira Italija Reko zaradi njenega gospodarskega in finančnega stanja. Prebivalstvo na Sušaku je prišlo valed tega nenadnega prevrata na Reki v veliko nevarnost, ker so vladne čete v popolnem sporazumu s terorjem fašistov. Ako bi reška poulična drhal navalila na Sušak, bi bilo mesto popolnoma brez zaščite. V zvezi z dogodki na Reki je prišlo na Sušak nekaj italijanskih vojakov. Nimajo pa namena ščititi prebivalstva pred neodgovornimi elementi z Reke, ampak zato, da ojačijo stražo na meji proti Sveti Ani. — Pri napadu reških fašistov na vladne redarje in pri streljanju na mesto je bilo šest mrtvih, in sicer trije fašisti, dva karabinjerja in en častnik. Ljudje, ki prihajajo z Reke, pravijo, da so pobegnili iz mesta tudi konzuli tujih držav in da se ameriški konzul nahaja v Martinšćici. Danes ni bilo slišati z Reke streljanja. Italijanska vlada je naročila križarki »Mirabello«, naj odpluje iz Pule proti Reki. Fašisti bodo, kakor vse kaže, skušali s pomočjo zaplenjene ladje braniti vhod v reško luko.

Končno se je vrnil delegat iz Belgrada z denarjem. Ko je prišel na Jesenice, mu je pa carinik zaplenil ves denar, češ da ne sme vzeti čez mejo več kot 300 dinarjev. Avstrijska železniška uprava je valed tega razdelila vagono po vseh postajah od Solnograda do Podrožčice, da ne nastane popoln zastoj v prometu, ki pa je kljub temu še zelo oviran. Zadeva z zaplenjenim denarjem menda še vedno ni rešena — ležarina pa teče naprej.

Šimrak in Barič, v odbor za prošnje in pritožbe: Brodar in Roškar.

Belgrad, 4. marca. (Izv.) Novi seljački narodni klub, ki ga tvori pet disidentov zemljoradniške stranke in Črnogorec Spasoje Piletić, se je danes dopoldne konstituiral. Za predsednika je izvoljen poslanec Divljan. Klub je pri konstituiranju izjavil, da se po svojem programu izreka za monarhijo s kraljevsko dinastijo Karagjorgjevičev na čelu. Klub stoji na stališču narodnega edinstva. Med drugimi točkami programa se nahaja tudi organiziranje kmetških mas in odvracanje seljakov od boljševiškega terorja. Novi klub bo podpiral vsako vladu, ki se bo ozirala tudi na kmete.

Belgrad, 4. marca. (Izv.) Muslimanska ministra Osman Vilović in Omerović sta danes dopoldne prisegla.

Belgrad, 4. marca. (Izv.) Kralj Aleksander je sprejel danes ruskega generala Vrangla, ki je tekom dneva posetil tudi ministrskega predsednika Pašića in predsednika narodne skupščine dr. Ribarja.

Belgrad, 4. marca. (Izv.) Železniški minister namerava pri vseh železniških ravnateljstvih nastaviti za ravnatelje Srbije.

Orel vzgaja ljudi, ki jih noben vihar ne bo ganil s prave poti. Kar bo Orel držal, ne bo padlo. Občina, dežela, država imajo v njih svoje najzanesljivejše, najzvestejše člane, narod svoje najboljše sinove.

Nemški humoristi pri nas ne bi pisali povesti »o, diese Dackelne«, ampak bi pisali satire »oj, te takse! Saj so enake! Da, tako enake, da belgrajski visokošolec, ki vživa lepe štipendije, tudi če nič ne študira, dobiva breztakсна potrdila za vpis, uboga slovenska para pa plača po »zakonu 5 dinarjev. Iz tega bi navade zemljan sklepal, da se dajejo predpisi, zakoni ali naredbe — kdo bi se danes pri tem kaosu finančnih odredb spoznal — zato, da se gulijo prečani, ki imajo tako rigorozno davčno uradništvo — vsaj v Sloveniji — da vsako odredbo izvršijo po črki, dasi je ne razumejo, ako je zapisana v cirilici. Morda to ni res? Še eden in sleden finančni minister, ne izvzemiš dr. Kuma nudija, je to potrdil in na tozadevne pritožbe naših poslancev odgovoril, da davčno uradništvo v Sloveniji »šravlja«. Tudi uradnik more čestiti ljudstvo, ne da bi kolikšak prekršil predpise, ako ni bolj goreč, kakor je bilo v intenciji zakonodavca — pardon! naredbadajca. G. lica. minister,

katerega mesto je privilegirano samo za Srbijance, pozna svoje ljudi in njihove običaje, zdi pa se, da tudi naše slovenske fiskaliste.

Proglasitev »Hrvatskega Sokola«.

Zagreb, 4. marca. (Izv.) Jutri ob 9. uri dopoldne se vrši skupščina Jugoslovanskega Sokola I. na Wilsonovem trgu z dnevnim redom: Proglasitev hrvatskega Sokola.

Draškovičev morilec bo v torek usmrčen.

Zagreb, 4. marca. (Izv.) Današnja popoldanska »Slobočna Tribuna« prinaša vest, da intervencija narodnih poslancev pri kralju za pomiloščenje morilca ministra Draškovića Aliagića ni uspela. Aliagić bo najbrže v torek usmrčen. Krvnik iz Sarajeva je že javil svoj prihod.

PROTEST ČASNIKARJEV PROTI CICVARIČU.

Belgrad, 4. marca. (Izv.) Jutri dopoldne imajo belgrajski časnikarji skupščino, na kateri bodo protestirali proti nesramnim izpadom »Belgrajskega Dnevnika«, za katerim stoji minister Svetozar Pribičević. Ta list danes zopet skrajno nedostojno piše o pokojni soprogi g. Stojana Protića.

MALOVERJETNO BOLJŠEVIŠKO POROČILO.

Moskva, 4. marca. (Izv.) »Pravda« zatrjuje, da se pripravljajo zoper ruske sovjetne nove protirevolucijske mahinacije. Ukrajinski kongres, ki je bil sklican za konec meseca februarja v Vilno, je imel nalogo združiti vse protirevolucijske življe od monarhističnega Skoropadskega do socialnih revolucionarjev. Zlasti Poljska in Rumunija podpirata to gibanje. Petljura razpolaga s petimi milijoni v zlatu in njegov štab je v stalni zvezi z drugimi voditelji protirevolucije. Izdelan je že načrt, po katerem bo Petljura prodiral v smeri Kijev—Odesa—Savinkov in severno od te črte. Petljura razpolaga s 15.000 vojakov. Njegov štab se nahaja v Tarnovu, oddelek tudi v Varšavi. Tudi general Vrangl se pripravlja na boj. Sredi meseca decembra je odšlo v Besarabijo tritisoč Vranglovih vojakov.

Moskva, 4. marca. (Izv.) »Pravda« objavlja še nadaljnje podrobnosti o nameravanem vojnem pohodu proti Rusiji. Tako pravi med drugim, da Amerika baje podpira z denarjem to protirevolucionarno gibanje, ki je naperjeno proti sovetški Rusiji. Petljura je stopil v stike z generalom Vranglom in mu je podredil svoje čete. Po nekaterih informacijah bo imel general Vrangl na Wrzopolago celo 50.000 mož, s katerimi baje namerava spomladi začeti nov napad na sovjetsko Rusijo.

EGIPTOVSKI KRALJ.

Pariz, 4. marca. (Izv.) Neki angleški list poroča iz Kaira, da bo sultan Fuad imenovan za egiptovskega kralja, čim angleški parlament ratificira novo egiptovsko ustavo.

Politika sporazuma.

Gorica, 3. marca 1922.

Pri nas je za kulturno in politično življenje Slovencev — mislimo predvsem na mesto Gorico — zadnje čase bolj varno kot je bilo poprej. Državnozborske volitve, zastopništvo v dež. zboru, posebno pa zadnje skupno nastopanje z azionisti pri občinskih volitvah, je ustvarilo še dokaj zdržen položaj, četrudi o »rožicah« se ne moremo govoriti. Del Italijanov, katerim mirno sožitje s Slovenci ni samo fraza — vsaj tako upamo — in ki se zbira okrog lista-dnevnika »Il popolo Friulano«, ki piše o nas in o naši kulturi simpatično, se danes zanima za nas in s tem nekako jemlje

orožje iz rok vsem tistim nacionalistom, ki so nespravljivi in tudi nas Slovence slikajo za nespravljive iredentiste nalašč zato, da bi dosegli svoje namene, predvsem centralizem. Oni vedo, da je Gorican žep po svoji naturi — pa naj bo Slovenec ali Furlan — proti njim, radi tega ta ljut boj po videmskem in tržaškem časopisju. V Gorici se bojuje zato samo »La voce«, listič, ki ga še Italijani več ne berejo.

Fašisti so pri nas odigrali toliko kot popolnoma. Kvečjemu, da še pošljejo kako grozljivo pismo in to celo na svoje soplemenjake. Tako se z grozljivo protestirali proti ital. dij. zvezli, ki je najela dvorano Trg. doma za ples. Zgodilo se ni nič, dijaki so plesali vseeno, fašisti so za eno blamažo in grozljivo bogatejši. V imenovani dvorani se je vršila pred kratkim časom prva slov. predstava po vojni, navzoč je bil komisar Gottardi, a niti žugnil ni nihče proti temu. V bodoče bo več predstav in koncertov.

Fašisti so bili prišli le v Podgoro, kjer so se spravili nad učitelja in njegovo hčerko. Dolžili so učitelja, da ne pusti ital. otrok v šolo. Italijani so imeli svoje šolske prostore v neki baraki. Tu pa so naenkrat otroci sami znesli klopi v slov. poslopje in tam ostali, po vrhu tega pa so prišli še fašisti. Za 60 ital. otrok hočejo kar dva razreda, Slovenci pa drugod za mnogo več otrok nimajo niti enega razreda.

Zanimivo je, kako so hoteli Italijani politilizirati Devin. Posebno so zavpili pri zadnjih občinskih volitvah, ko so imeli eno skupno listo, da je cilj dosežen. Šlo je le za krajevno politiko. Kakšen je nov občinski svet, dokazuje, da so v prvi seji sklenili, da zahtevajo slov. duhovnika, slov. šolo, slov. uradni občinski pečat in dvojezične dopise. S tem so dobili po ustih vsi širokoustneži, ki hočejo kovati iz vsake stvari kapital za svojo narodno požrešnost. Upamo, da bo v kratkem vprašanje nekaterih slov. šol. rešeno v principu, da se ne bo treba poganjati za vsako posebej. Samo eno je: učiteljstva nam manjka. Navadno se oblasti izgovarjajo na to.

Politične novice.

Čeče za sporazum med Jugoslovani. V eni zadnjih števil priobčuje praški »Čeč« pod naslovom »Hrvatje in Jugoslovijci« uvodnik, v katerem se peča z ozirom na znani memorandum z razmerami v Jugoslaviji. Pravi, da preživlja Jugoslavija važno krizo in da je spor med Srbi in Hrvati prenešen pred mednarodni forum. Jugoslavija je zavezniška država Češkoslovaške in je zato razumljivo, da je slednja interesirana na razmah v Jugoslaviji. Oziraje se na dopis, ki ga je o tem vprašanju priobčil dr. Steiner v »Kölnische Volkszeitung«, pravi članek: »Razumljivo je, kako goreče si Nemci žele, da bi jim nesloga — stara napaka Slovanov — pomagala zrušiti, kar je bilo s potoki krvi in milijoni življenj težko pridobljeno. Da bi se jugoslovanski bratje že spametovali, dokler je čas in da bi si bili belgrajski vladodržci vsaj tega svesti, da rana od brata prizadejana najbolj boli in da se najtežje zaceli«.

Z notranjepolitičnim položajem v naši državi so se začeli v zvezi s spomenico hrvatskega bloka pečati že vsi večji inozemski listi.

Notranjepolitični položaj na Ogrskem je glasom popolnoma nepristranskega vira — Kölnische Volkszeitung — skrajno slab. Zanimivo je, da glasilo nemškega centra, ki je katoliški, konstatira, da se sedanja večina na Ogrskem ne more imenovati krščanska, ampak da se za krščanskim imenom skriva zgolj stara šovinistična klika. Večinoma je tudi sestavljena iz najraznorodnejših elementov: malih kmetov skupaj z veleposestniki. Kakor znano, je narodna skupščina prenehala funkcionirati, vlada pa je po stari Tiszini metodi za nove volitve marca t. l. oktroirala volivno reformo, katero je izdelal minister za notranje zadeve grof Klebelsberg. Ta reforma je taka, da so tudi cerkveni knezi, ki sicer vlado podpirajo, odklonili odgovornost

za njo. Volivni upravičenci so vsi moški, stari nad 24 let, ki so dovršili 4 razrede ljudske šole in najmanj 2 leti bivalo na enem kraju; potem pa žene, počenši od 30 leta starosti, (žen se boji zaradi komunističnih in socialističnih nagnen) ako imajo več kot enega otroka, nadalje absolventke 8-razredne srednje šole, one ženske, kojih može so dokončali srednjo šolo, in končno take, ki žive od svojega poklica ali od lastnega premoženja. Ta na volitev velja samo v mestih, na kmetih je javna. Za kandidata se mora že pred volitvami izjaviti najmanj 10 odstotkov volivcev, kateri so potem pri volitvah tudi obvezani, da glasujejo za kandidata, za kojega so se s svojimi podpisi na kandidadni listi izjavili. — Kakor se vidi, je ta volivni sistem pravi evropski unikum. — Geslo pri volitvah bo na eni strani »Habsburg!«, na drugi pa »svobodna volitev kralja«!

Shod za vpeljavo pomladka Rdečega križa

Ki smo ga naznanili v petek, se je vršil v Mestnem domu v Ljubljani ob udeležbi 500 ljudi, izvečine mater revnih otrok. Otvorila ga je Mis Ada Palmer, znanstvenica amerik. Rdečega križa in mednarodne lige v Ženevi, z angleškim nagovorom, ki ga je za njo ponovila v slovenščini ena dam pri predstveni mizi. Za njo je druga dama čitala govor, ki razlaga cilje, utroj in pomen te organizacije.

Podmladek Rdečega križa je zveza otrok za gojitev mednarodne vzajemnosti in bratstva. Nastala je ta misel med vojsko, ko so v Ameriki otroci pripravljali obveze za ranjence. Po vojski jo je amerik. Rdeči križ (11 milj. članov) razširil skoro po vseh evropskih državah, tudi v Srbiji. Na Češkoslovaškem ima 70.000 članov ta pomladek. S snovanjem knjižnic, ljudskih kuhinj, a podporami dijakom in podobno je Rdeči križ storil velike dobrote.

Pri nas želi Mis Ada Palmer osnovati s pomočjo vlade (min. za prosveto g. Pribičević je že odobril in z naredbo učiteljstvu podprl to akcijo) jugoslovanski podmladek Rdečega križa. Ostala bo 3 mesece tu in kontrolirala uspehe takozvane igre, s katero hoče dvigniti zmisel za zdravje in moč telesa, za socialno zavest, bratstvo in vzajemnost v jugoslov. mladini.

Za to igro dobi vsak otrok 3 tiskovine: higienična pravila, statistično tabelo o težih in bolečnicah za zaznavanje izvrševanja pravil in obvernih dobrih del (dnevno po eno). Učitelji in starši naj imajo kontrolo in podelijo otrokom, ki vestno vrše pravila, mesečno nagrado (trakove z napisi: zdravje, moč, sreča). Tako naj se navedejo otroci na urizabne dolžnosti, na higienično zahtevanje, dobroteljnost in samovzgojo. Glavni motiv jim bodi življenje, ki vodi: Kdor vrši ta pravila, bo zdrav, močan in s tem srečen.

Ker se ni nikakega reba, je že najbrže poskrbljeno, da bo naša izpeljala to amerikansko organizacijo.

Ali se ni to bolje, da bi se bili naslozili na že obstoječo našo nisko zvezo? Tudi menimo, da ne gre prezirati vzgojne sile, ki je v verski odgoji, katero pa ta podmladek čisto ignorira. Ali tiči zadaj proslula protestantska Heilsarmee? ali iz Češkoslovaške ne najboljše priporočena J. W. S. A. in I. M. S. A. O vsem tem Mis Ada Palmer molči. Bomo videli! Kar g. Pribičević in U. J. U. priporočata, zahteva opreznost, dasi o dobri volji amerikanskih humanistov ne dvomimo. Vendar poznamo povest o ovčjih kožuhih in pa tisto rešilno pismo, ki se začne s: »Kdor to pismo najde, naj ga prebere, devetkrat prepiše in da dalje«.

Proletarske matere, ki so verno poslušale blagovest o otroški vzgojni igri in angleški pozdrav, so se menile medseboj: »Pošljemo naj nam raje moža s kruhom!«

Dnevne novice.

Ljudstvo nastopa! Vseled vedno tih odredb glede dovoljenja krošnjarstva za lastnimi izdelki domače obrti je postalo prebivalstvo v kočevskem in ribniškem okraju zelo razburjeno. Upravičeno se namreč boji, da jim vlada v svoji površnosti

OPOZARJAMO NA

Dobrodelno prireditel

Marijinih kongregacij, ki se vrši danes zvečer ob pol 8. uri v veliki dvorani »Uniona« koje čisti donos je namenjen skladu za zidavo in opremo nove cerkve sv. Jožefa v Ljubljani. — Ker se posebna vabila ne razpošiljajo, se vabijo vse Marijine kongregacije ljubljanske, kakor tudi vse druge katoliške organizacije, pa tudi vsi drugi ljubitelji in častilci sv. Jožefa k mnogobrojnim udeležbi. — Ker znaša vstopnina za osebe samo 1 Din, se preplačila hvaležno sprejema. — Svinčniki za črtanje številke pomboli, naj se prinesejo seboj!

sti uniči glavni njih vir preživljanja, krošnjarstvo in domačo lesno obrt. Zato je bil shod obrtnikov in krošnjarjev 1. t. m. v Ribnici izredno mnogoštevilčen — polna dvorana. Ves položaj je jasno obrazložil zastopnik okraja poslanec Škulj, ki je v daljšem govoru pokazal, kako malo razumevanja imajo merodajne oblasti za mallega človeka, kako da vlada pač vedno ustreza mogočnim kapitalističnim krogom, uničuje pa gospodarsko slabe; tako hoče vzeti krošnjarske pravice, ki jih ima prebivalstvo kočevskega in ribniškega okraja že od l. 1492. Shod je soglasno sklenil zahvalo domačemu poslancu Škulju za njegovo skrb in trud, obenem pa je sklenil krepke resolucije s pripombo, da treba takojšnjih dejanj! Drugi dan je šla deputacija nad 100 mož-krošnjarjev in obrtnikov na okrajno glavarstvo v Kočevje. Poslanec Škulj, ki je vodil deputacijo, je okrajnemu glavarju obrazložil zahteve ljudstva. Da si ljudstvo nikdar ne bo pustilo vzeti svojih starih pravic in jih bo branilo do zadnjega, je dokaz množica, ki je sama prišla k oblasti. Okrajni glavar dr. Ogrin je obljubil želje in zahteve tolmačiti vladi in priporočati, da se puste ljudem stare krošnjarske pravice, dokler se ljudstvo ne opre na kak drug zaslužek. Priznati moramo, da je okrajno glavarstvo v tem smislu že doslej nastopalo, žal brez zaželenega uspeha. Množica mož, ki so prišli po 5 ur daleč v snegu in dežju na okrajno glavarstvo, je napravila močan vtis v celem kočevskem mestu. Obenem pa je množica malih ljudi, ki si mora samo braniti življenjske interese, glasen klic v državi: Kam plevemo!

Veliko srednješolsko reformo pripravlja češkoslovaško prosvetno ministrstvo. Srednja šola naj ne bo več zavod, v katerem učitelji kot uradniki učencem avtoritativno podajajo izvestno vsoto znanja ampak učitelji imajo z učenci tvoriti ne kako delovno enoto, v kateri bo smel učenc svobodno sodelovati pri vsem šolskem učnem, vzgojnem in disciplinarnem ustroju tako da se vzbudi v učencih čut soodgovornosti za šolo, globok interes na njenem predku in briga za njen uspeh. Ta sisten nima ničesar opraviti z onim po revoluciji po nekaterih deželah nastalim sistemom ki je razdelil učitelje in učence v dva sovražna tabora po principu interesnih za stopstev. Češkoslovaško prosvetno ministrstvo je pozvalo vse profesorje, da izde lajo tozadevne načrte za tako srednjo šolo ki je v Ameriki in Angliji rodila že lepil uspehov.

Povzročitelj požara obsojen na 2 ur zapora. Iz Šmartna pri Kranju se narpiše: Dne 2. t. m. se je vršila pred okrajno sodnijo v Kranju glavna razprava o javr obtožbi zoper Franceta Zevnika in tov., k so si na oboku tuja šnje cerkve kurili ogeter tako, kakor je dognala i sodnija, oziroma komisija na licu mesta, povzročili požar na ostrešju cerkve, skrajno onečaščenje, milijonsko škodo in grozne skrbi in dela. Sodnija je sodila krivce po § 459 kaz. zak. ter Franceta Zevnika, ki je osebnopriiznal svojo krivdo, obsodila na 24 u

Orient in evropski jeziki.

Zdaj, ko smo s Hrvati in Srbi v tako tesni zvezi, opazimo pač lahko, da imajo v svojem narečju prav mnogo tujk, posebno arabizmov, pa tudi kakor nekateri »posprdn« omenjajo, navideznih germanizmov. Dobro bi bilo, da se zdaj lotimo študija orientalskih jezikov. Zato je nujno potrebno, da vzamemo v roke arabski in hebrejski ali kaldejski slovar. Izkazalo se bo, da je največ tujk iz teh dveh orientalskih jezikov, ki reprezentirata gotovo najstarejši tudi umstveno kulturo sveta. Toda pri tem študiju bomo nehote opazili, da je ne samo mnogo hrvaških besed iz orienta došlo, temveč tudi, da se cela ogromna kopica naših evropskih besed čudovito ujema s semitskimi, da najnavadnejše popularne, vulgarne izraze ljudstva, da tudi najelegantnejše besede latinske in grške, ki smo jih sprejeli kot splošno rabljene evropske internacionalne izraze, da večino vseh naših evropskih besed lahko primerjamo s semitskimi debli. Ali ne kaže to na neko notranje sorodstvo? Da, že a priori lahko sklepamo, da bo tako. Zgodovina božjega razodetja uči, da vsi narodi izvirajo iz ene-

ga samega plemena ali rodu, ki je živel v Kaldeji ali severni Babiloniji. Iz tega krvnega sorodstva se da sklepati pa tudi na jezikovno sorodstvo, tako da so narodi, ko so se razšli, ponesli seboj svojo skupno človeško naravo z enakimi svojstvi in zmožnostmi, pa tudi s celim zakladom skupnih korenin govora. Ta zaklad je nerazrušljiv in živi v človeštvu, kakor nevshajljive korenine v zemlji, da iz njih rastejo vse besede, seveda različne po podnebjju in drugih okolnostih. Ako postane potreba nove besede, je ljudstvo ne naredi kar na slepo, temveč vedno le iz starih korenin po Goe-theju, ki pravi: Wenn die Begriffe fehlen, stellt ein Wort zur rechten Zeit sich ein.

To trditev a priori bo potrdil dokaz a posteriori.

Vzemimo najprej geografična imena, ta so zelo stara in jih je ljudstvo nadejalo, ko je prvič prišlo in se naselilo v svojem kraju. Ker je v začetku jezik še bolj podoben bil prvotnemu semitskemu, najdemo, da se res imena mest, gor in rek edino le s semitskim jezikom razumejo. Nadalje se imena živali in rastlin krasno dajo razložiti s semitskimi debli. Naši priimki, za nas nerazumljivi, so stare oblike iz semitskih de-

bel. Če vzamemo naše takozvane tučke, n. pr. latinizme in grecizme, najdemo kmalu, da mnogo teh besed nima v pravi latinščini in grščini nobenega pravega pomena; pomen dobijo le s pomočjo semitske etimologije, da samo nekaj primerov navedem: korporal, kirurg, veterinar, operacija, meteor, esenca itd., itd. Mnogo naših besed ima prav različne dispartne pomene, — odkod to? Na to nam daje pojasnilo le semitski jezik. Zakaj je mnogo besed v slovenskem jeziku, ki v hrvaškem vse kaj drugega pomenijo, n. pr.: priča, prestat, hraniti, pehar, pitati, objubiti itd.? Odgovor dobimo, če vzamemo hebrejski slovar.

Vpliv orienta je bil pa tudi pozneje vedno močan; ne samo razkropitev Judov po celem svetu in njihova umstvena kultura, ampak posebno tudi sveto pismo je zelo vplivalo na jezik. Zato najdemo, da so narodi mnogo teh besed sprejeli toda asimilirali svojemu že obstoječemu jeziku in jih tako spremenili, da ne rečemo popačili. Največ je teh spakendrank v naših zloženkah ali kompozitih, ki so večkrat enostavne semitske besede.

Vedno se okcidentaliziramo s staro latinsko in grško kulturo, Res je, da so

Grki in Rimljani kar se tiče oblike — forme — klasični nemaljnivega pomena; da so svojim ideam brezprimerno lepe izraz v umetnosti, tudi jezik so povzdignili do visoke popolnosti, tako da nam je njih jezikovni in gramatikalni zaklad za zgled in vzor za vse čase. Toda če vzamemo vsebinsko, vidimo da se njih poganska mitologija razblini v navadne vsakdanje besede za t ali ona dejanja; njih jezik pa je v svoji podlagi vzet popolnoma ves iz orienta. Ak torej rabimo tako radi latinizme in grecizme, da se ponosimo s svojo izobrazbo, razbimo v resnici orientalske besede v obliki latinski ali grški. Tudi pismenke in njih imena so vzeli iz orienta.

V podrobnosti se danes ne spuščam. Dobro pa vem, da bo sledil velik protest klasičnih filozofov. Že zdaj opominam, da sem na odgovor pripravljen. Toda dokler kritiki ne dokažejo, da so proučili arabski in hebrejski jezik, se ne podam v diskusijo z njimi.

Prihodnjč, ako bo mogoče, slede podrobnosti, ki bodo služile kot dokaz teze.

E. Rakovec.

Underwood

pisalni stroji so najboljši

Zahtevajte ponudbe!

THE REX Co.

LJUBLJANA

Tel. 268 - Gradišče št. 10 - Tel. 268

Opalograph

razmnoževalni aparati so svetovnoznani

Zahtevajte ponudbe!

Sprejem takoj več prvevrstnih čevljarstvih pomočnikov.

Hrana v hiši, stanovanje prosto, plača od para od 50 do 130 K, delo trajno, nastop takoj. — M. PECNIK, tvor. cipela, Gameljne nad Ljubljano, Slovenija. 775

Sprejem ključavničarskega vajenca.

Kje, pove uprava »Slovenec« pod šte. 769.

Dva mlinarska pomočnika

dobra in poštena, za umetni mlin, proti dobri plači in s hrano, sprejem. Zglasiti se je: PETER SUŠNIK, Bistra št. 11, Borovnica. 721

Korespondentinjo,

množno slovenščine in nemščine ter nemške stenografije, iščemo za takoj. Prednost imajo take z znanjem srbohrvaščine. Pismena ponudbe pod: »Dobra plača« na upravnitvo SLOVENCA. 763

Kupimo 500 delnic!

Zadružne Gosp. banke,

po najugodnejši ceni. — Ponudbe pod: »Najbolje« na An. zav. Drago Beseljak & drug Ljubljana, Sodna ulica 5. 776

r Angleški import. V letu 1920. so Angleži importirali 848 milijonov jajc. Se več pa jih je dala Irska, tako da se je na Angleškem vseh jajc porabilo eno milijardo in 900 milijonov, v približni vrednosti 27 milijonov funtov šterlingov.

Samostojen vrtnar ali vrtnarica

osobito za zelenjavo, obenem pa pomaga pri kmetijstvu, se sprejme na posestvu v Trnovem (Ljubljana). Plača po dogovoru, hrana in stanovanje poljubno, v hiši ali tudi ne. Naslov pove: Upravnitvo SLOVENCA pod šte. 751.

Vsakovrstne OBLEKE in bluze,

kakor tudi popravila, se sprejemajo na dom pri šiviljah KARLOVSKA CESTA št. 7/II. 756

Staro zlato srebro,

nerabljen, denar in drugo kupujem po najvišjih cenah. Uradne ure od 9. do 12. dop. J. Augustin, trg. s zlatom in srebrom, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Prodajam HIŠO Z VRTOM

v najboljšem stanju, pod zelo ugodnimi pogoji, pripravno za vsako obrt. Poizve se pri: IVANU PLANINSEK, mizarški mojster, Smarno pod Smarno goro, pošta St. Vid nad Ljubljano. 762

Prostovoljna javna dražba pohaštva

se bo vršila 8. t. m. od 9. ure dopoldne dalje v GRADISCU št. 11 (podstrešje).

SPRETNE LESNE STRUGARJE

več strokovnih delavcev za upogajenje pohaštva, brusarjev, krvačev, aprerjev in mizarjev sprejme v trajno službo TOVARNA UPOGNJENEGA POHAŠTVA NA DUPLICI PRI KAMNIKU. Oglasijo naj se le najboljši moči, z dobrih priporočil, treznega in zanesljivega značaja.

Služba organista, občinskega tajnika

je razpisana v BEGUNJAH pri Cerku. Prosto stanovanje, plača po dogovoru. — Nastop takoj! — Zupni urad Begunje pri Cerku. 753

Lepota

kože obraza, vratu, rok, kakor tudi lepa rast las se zamore doseči samo s razumnim negovanjem. Tisoč priznanj, je dospelo o od vseh dežel sveta za lekarnarja Feller.

»Eisla« hitro mlečno mlo, najbolje blago, najfinerše »mlečepote«, 4 kosi z zamotom in postnino 98 K.

»Eisla« pomada za obraz odstrani vsako nečistost kože, solnčne pege, zaje, gube i. t. d. 2 porcelan. lončka z zamotom in postnino 52 K.

»Eisla« Tanochina pomada za rasti las krepi kožo glave, prepreči izpadanje, lomljenje in cepitev las, zapreči prhlje in prerano osivelost i. t. d. 2 porcelan. lončka z zamotom in postnino 52 K. PRODAJAČI ako naroče najmanj 12 kosov od enega predmeta dobje popust v naravi.

Beano: Litijno mleko 15 K; maslo za brke 5 K; nejnoviji Heger-puder iz Regera v vel. origin. skatljah 30 K; najfinerše Boga zobni prašek v patent. skatljah 50 K; puder za gospo v vrečkah 5 K; zobni prašek v skatljah 7 K; v vrečkah 5 K; Sachet dišava za perilo 5 K; Schampoon za lase 5 K; rumenilo 13 listkov 34 K; najfinerše parfem po 46 in 50 K; močna voda za lase 58 K. Za te razne predmete se samot in poštnina računa posebej.

Eugen O. Feller, lekarnar, Stubica donja, Eisatrg 134, Hrvatsko.

ŠTAMPIJE
GRAVEUR
ANT. ČERNE
LJUBLJANA
DVRNI TRG 1
franko

Meščanska in vojaška krojaška dvorana

Goršak i Rižanec

- Zagreb, Ilka broj 228 - poleg zagreb. pivovarne.

Najbolje izvežbane delavne moči! Solidno, precizno delo iz najboljšega blaga. — Točna in nagla postrežba.

MALO VILO kupim

ob železnici, v dobrem stanju, 3 do 4 sobe, predpogoj električna razsvetljava in vodovod, na Kranjskem ali Štajerskem. — Ponudbe z navedbo cene pod: »VILA A. K. 725« na upravnitvo SLOVENCA.

Služba. Iščemo žensko za popoldnansko službo 2-3 ur. Zglasiti se je pri: RAVNATELJSTVU ZADRUŽNE ZVEZE, Dunajska cesta št. 38/I.

Igralne karte!

Geč in drug, Maribor
Glavna tobačna zaloga

Olje

AMERIKANSKO, STROJNO, CILINDER-: SKO in TOVOTNA MAST tvrdke : Standard Oil Company of New York ima vedno v zalogi A. LAMPRET, Ljubljana, Nunska ulica št. 19. 560

Zdravnik

Bratovska skladnica Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah sprejme pod zelo ugodnimi pogoji v službo zdravnika. — Samostojnost in večletna praksa je pogoj. Služba se nastopi takoj ali najkasneje v treh mesecih. — Osebna predstava pri rudniškem ravnateljstvu v Trbovljah, kamor naj se pošilja tudi pismena ponudbe.

K. Pučnik
krojaški salon
Ljubljana, Sodna ul. 3.
se priporoča za pomladno sezono. Angleško blago — fino delo. — Tudi za donešeno blago najboljša postrežba. Piskim nameščencem plačevalni pogoji po kulantnem dogovoru.

Opeka!

TVRDKA F. KOTNIK IN DRUG NA GLINCAH št. 229, d. z o. z. pri Ljubljani, priporoča večjo množino CEMENTNE STREŠNE OPEKE, za katero jamči najmanj pet let. Pripomni se, da ista opeka, katere obstoji pet let, vzdrži tudi nad 50 let. — Istotako prevzema vsa BETONSKA DELA in vsa zunanja naročila.

Najboljši so pravi ameriški in angleški SINGER-šivalni stroji

Singer-igle in nadomestni deli.
LASTNA MEHANIČNA DELAVNICA
Singer-olje sukanec svila itd.
PRODAJA NA OBROKE

Singer-šivalni stroji Bourne & Co New York

CENTRALA za kraljevino SHS Zagreb, Maruličeva 5. — Podružnice: Ljubljana, Šelenburgova ul. 3, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Brod n/S, Subotica, Novi Sad, Maribor, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skoplje, Veles, Bitolj, Kragujevac, Zajecar i Stip. — Zastopstva so v vseh večjih krajih.

ŠPANSKA BOLEZEN

pojenjuje in neha, ako pijete pravi medicinal Mascotte Cognac. Dobiva se v vsaki boljši trgovini. „Miva“ d. d. Sarajevo.

Josip Neškudla,
Jablone nad Orlicam 86, Čehoslovaška.
Tovarna cerkvenih paramentov, raznovrstnih zastav in cerkvenega orodja. — Priporoča se prečistiti duhovščini za dobavo vseh v to stroko spadajočih predmetov kakor: mašne plašče, pluviale, dalmatike, cerkvene in društvene zastave, kelihe, monstrance, svečnike itd., sohe, križeva pota v poljubni izvršitvi in ceni. — Solidnost tvrdke jamči je nebrojna pohvalna pisma in 110 letni obstoj firme. Vsi cerkveni predmeti so carine prosti. — Na vsa vprašanja takoj odgovori ali predloži vzorce JOŠIP NEŠKUDLA, Ljubljana, hotel „Trainik“.

Naznanjamo sorodnikom in znancem, da je naš ljubljani oče, oziroma stari oče in brat, gospod

Simon Kolbl
cestni mojster v pokoju

dne 4. marca v 91. letu starosti dokončal življenja poi.
Pogreb se vrši dne 6. marca ob 16. uri.
Javornik, dne 4. marca 1922.

Natalija Kraupp, hči. — Alojzija Ličof, sestra. — Natalija, Angela in Oskar, vnuki. 779

Brez posebnega obveshila.

Globoko potrtem srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskrenoljubljena mati, stara mati, teta in tašča, gospa

Marija Rutar roj. Železnik

danes po kratki in mučni bolezni, v starosti 79 let, previdena s tolažili svete vere mirno v Gospodu zaspala. — Pogreb drage pokojnice se bo vršil v ponedeljek ob 4. popoldne iz hiše žalosti, Sv. Petra cesta št. 47, na pokopališče k Sv. Križu v družinsko grobnico.
Ljubljana, dne 5. marca 1922.

Ivan in Fran, sinova. — Marija, hči. — Miroslav, vnuk. — Milena in Josipina, sinahli.

V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je moja srčnoljubljena soproga, sestra, gospa

Josipina Kurnik
soproga revidenta južne železnice

včeraj, 3. marca 1922 ob pol 2. uri pop. nenadoma preminula. Pogreb preblage pokojnice se vrši v nedeljo, dne 5. marca 1922 ob pol 4. uri popoldne iz sanatorija »Leonišče« na Zaloški cesti na pokopališče k Sv. Križu.
Nepozabni soprog bodi ohranjen blag spomin!
V Ljubljani, dne 4. marca 1922.

Fortunat Kurnik, revident južne železnice, soprog; in vse ostalo sorodstvo.
Mestni pogrebni zavod.

„KRISTAL“

družbe z o. z.
tovarna ogledal in brušenega stekla
Maribor, Vrbanova ulica 1
Brezjavlj: Kristal Maribor. — Telefon številka 213

Nova, moderno urejena tvornica izdeluje zrcala raznih oblik in velikosti od najpreprostejših do najfinejših; ima na izbero kristalno steklo (brušeno) v poljubnih vzorcih za opremo pohaštva, za napise tvrdk in varnostno steklo za vrata; prevzema izdelavo vlaganja brušenega stekla po različnih vzorcih v medenino (mesing) za vrata itd. Poškodovana zrcala se sprejemajo v popravo. Točna postrežba! Zmerne cene!